

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. P. Pauli Segneri S. J. Intsructio [!] Poenitentis,
Confessarii, Et Parochi**

Segneri, Paolo

Augustae Vindelicorum ; Dilingae, 1696

Cap. XV. Fructus percepti ex frequenti Confessione.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-52749](#)

tâ fuerit perpeccus, ubi in confusionem reproborum ea clare intelligenda proponet. Quis nunc tibi sensus de peccato? grande utique malum sit oportet, cuius exterminandi causâ Deus ipse vitam in ignominiarum tormentorumque pelago haustam posuit. An majorem nunc expectas demonstrationem, per quam intelligas, quid agas, cùm peccas?

Tu, benevole Lector, si maculata pecato habes conscientiam, cogita, non me tibi loqui, sed à tuamet te rogari anima per amorem, quo ipsius amas salutem, ne præsentem libellum è manibus deponas, priusquā in genua pro voluntate veniam à Deo supplex petas, statuásq; nō te hodie quieti dare, nisi Confessione expiatu. Oro te, ut has veritates probè expendas, atque in animo revolvas, quid sit peccatum in seipso spectatum, & quantum augeatur à suis circumstantijs, & effectibus, quanta denique sint eidem decreta supplicia. Extimesce, & contremisce, antequam consentias Dei offensæ, atque admissio jam criminis. Imò etsi confessus fu-
eris, noli vivere securus obrientz venia. Deniq; obsecro, ut altè cordi tuo insculptum geras, nullam esse in mundo prudentiam, quām quæ in tuto studet collucere aeternitatem; nullam verò insipientiā majorem, quām eandem periculo expondere ob rem vilissimā. Vigilate omni tempore orantes, ut digni habeamini fugere ista omnia, qua futura sunt, & stare ante Filium hominis. Verba sunt Christi adhortantis *Luc. 21, 36*, tremenda sanè non peccati duntaxat, sed pigris omnibus atque ignavis. Nostris virtibus ac meritis nunquam tanta poterimus mala evadere: vigilandū

proinde est, magna p; utendum arreto-
ne, nec non indefinienter orandum, iudi-
vina Misericordia nobiscum agere
dignetur veluti gratiam hanc prome-
ritas.

***** CAPUT XV.

Fructus percepti ex finiente Confessione.

NOs satis erat Eliseo Propheta, tem-
pore ad Jordanem Naaman, sed in-
saper præcepit, ut septies eius undis leab-
lueret. Nec ego debo acquiescere, sed ad
Confessionem perduco, sed cogit non
quidem præcipere, attamen tua lumen
ergo te rogare, ut hujus Jordanis salubri-
mas aquas non semel duntaxat, sed fre-
quentissimè adreas, tēque Sacramento illi
emundes. Non defunt acres stimuli, qui
te ad hoc faciendū excitent. Breviter co-
rum aliquos hic afferam.

Inter primatas incitamenta habendi
est, quod per frequenter Confessionem
semper magis ac magis remittantur pen-
itentie peccatis debitæ, alias in purgatorio
sustinentæ, ubi supplicio ignis exolvunt,
quod Penitentiæ non sicut expiatum. Di-
mihi, si in publico foro imponendas co-
go effles, & combatendas, quid non mori-
lireris, ut sententiam latam effageres? in
ullis parceres sumptibus? Nunquid on-
nium, quorquot haberes, amicorum pa-
trocinia interponeres? an non grandes
stimares beneficium, si tibi potestas fuerit,

INSTRUCTIONIS POENITENTIS.

77

pōnam hanc cūm perpetuo remigio inter mancipia commutandi? Et modò ad evitanda horrenda incendia, quibus verosimiliter non paucas horas, sed annos, fortè etiam sēcula, torquendus eris, magnum quid putes à te exigi, si tibi dicatur: Cōfiterē frequenter? Nimirū profectō fore, si te tuā patereris superari vēcordiā.

Præter isti, quæ nunc memoravimus, frequens Confessio illud quoque afferat emolumētum, quod pravos habitus, veluti arbores sēpius transplantatas, non sīnatatas in sīnu cordis nostri agere radices, & si quas inchoatas invenit, eas sensim evellat. Sensim dixi, ac pedenterim: quia communiter uno alterōve actu non tollitur habitus, & quia dolor Confessio ni præmissus valde imperfectus vim tantam non habet, qua radicatum malum momento possit extirpari. Optimum proinde subserviet remedium ijs, qui diu jam irretiti vivunt pravā aliquā consuetudine, veluti impudico confortio, ut per aliquod temporis spatiū singulis hebdomadis Confessione conscientiam exonerent; imò etiam frequentius: ita experientiā comprobante vim medicinæ.

Hac ipsa quoque ratione frequens Confessio dæmonis frangit audaciā, retundit arma, roburque enervat. Imò quemadmodum Aranea d. flugiunt, cūm sēpius suas sibi eversas telas experientur, & vultures rupem deserunt, in qua nidi illorum aliquoties fuerunt direpti, ita neque diabolus stabilem sedem firmare potest in anima, quæ reperitis Confessionib⁹ ejusdem disturbat machinationes. Fassus est id quidam è stygio grēge sacris

adjuratus carminib⁹. Rem nullam, inquietabat, in Ecclesia magis aversamur, nec illa nostris adeò adversatur molitionibus, quam Confessio crebra. Quando homo in peccatum incidit, omnibus quodammodo vincitur membris, ne quid boni faciat; mox ubi confessus est, omnia disrumpuntur vincula. Razzi, Ex. 19. Et certè necesse est, ut sic eveniat. Proditorū est, semper in meū versari, ne occulte eorum technæ in lucem emergant, nihilque inter conjuratos tam sanctum habetur, ac latebra & silentium.

Portò qui crebriūs utuntur Confessione, magnam sibi ipsiis comparant facilitatem examinandæ conscientiæ, securioresque sunt adhibitæ, quæ exigunt, diligentia: unde sub ultima vita tempora vix erit, quod hostis aernalis exprobrare possit in expiatum, confessis in hunc modum rationibus. E contrario qui semel in anno, aut paulò sēpius sacram hoc præstat officium, quam facilē suā negligentiā omittit etiam gravia criminia: Computatio dilata multa facit obliuisci, ait S. Bernardus. Quanta hinc erit confusio ac perturbatio miserandi hominis, quem dæmon objectis novis sceleribus exagitabit, premere tantis angustijs, dum fatalis consequatur sudor? Tunc incipiet, sed sero forsitan, suani damnare stultitiam, & dicere: Itane grande fuisset onus, si paulò sēpius usus fuisset Sacramentis? quam modicum à me exigebarunt, & tamen facere detrectavii: Quod si præstissem, non his modò premeret angustijs. Ita loquitur infelix; & si in illo articulo copia ipsi fieret Confessarij, nec deesset voluntas, nesciret unde ordiretur telam,

H 3 Miles,

Miles, qui longo tempore intra vaginam
ensem gestavit reconditum, cùm subito
exoritur tumultus, nō ille ferrum, remo-
rante rubigine, ad pugnam haud facilē
expedier.

Adde, quod is, qui obire s̄p̄ius Confessionem assuevit, tametsi gravis alicuius
peccati maculam contrahat, majorem
temporis partem vivat in gratia Dei, at-
que sic plura vita eternæ opera merito-
ria colligat. Ubi ē contrario patrum
crimen per Confessionem non deponit,
arido stipiti similis est, ex quo nullus ger-
minabit fructus, priusquam revirescat. Et
quamvis in eo statu neutiquam intermit-
tenda sint devotionis exercitia, jejunia,
& reliqua pietatis opera, quæ se penume-
ro Dei vindictam sufflaminant, cum im-
petu alioqui erupit: Nihilominus ea
opera universa nihil prostant ad acqui-
rendam in celo gloriā, quia sunt mor-
ta. Quamdui ferrum in vulnere abditū
heret, nihil proficiunt cataplasmata: pri-
us extrahendum est ē plaga. Par ratione
haud quidquam est, quod ad vitam eternam
conducat, dum culpa instar venenae
sagittæ intra animæ viscera defixa re-
manet. Si meminisse velise eorum, quæ su-
præ de inæstimabili gratia Divinae the-
lauro disseruimus, non poteris non sumē
compati eorum cœciati, qui illo orbati
volant vivere, faciuntque jacturam meri-
torum extor Indulgentijs, Misse Sacrifi-
cijs, eleemosynarū largitionibus, & compre-
cationib⁹ promanantium, quæ, ut
pauld antè indicatum est, non nisi tem-
poralem fractum obrinendi vim habent,
& penitentie veluti remota dispositio-

nes subserviunt, neque valent vel gratia
vel gloriae quidquam promovere.

Denique qui familiariter sibi Confes-
sionis usum reddidit, munitus Dei gratia
morris telum securus beatitudinis ex-
cipit. Vicissim qui ratiū se huic litiū judi-
cicio, probabilissimum est, seum obnoxiam
celabendi proclivitatem male di-
fpositum à morte obruerunt, magis
eternū peritum. Qui in liceo degere,
& vix unquam se mari committere illa-
vit, facilē ipsem concipit, se non nisi in le-
ctulo suo vivendi faiem facturam. Ali-
e naturarum conditio, quorum status
mari penè tota consumuntur, spes tem-
pestibus; si forte pedem in terra ligare
contingat, nullam inveniunt quietem, id
die nocturne in altum revertendi inten-
versant desideria. Idipsū videre est in ijs,
quorum vita pleraque in peccato tristig-
itur, & forsitan in anno seim obœua
Confessionem (Deus scit, quo modo) sem-
per hi inter procellas vivunt, & denum
etiam ijs dē hauriuntur: continuis pœn-
tibus & quid pronis, quia
ijsdem optimi? *Anima eorum in tempore
moriatur.* Legitur apud Jobum, Cap. 36, 14.
An contemnenda censes haec delicta?
Quæ major potest excogitari infania,
quam tanti momenti negotium, dum li-
cer in tuo collocare, ignavissime negli-
gere? & dum spes anchoram crasso allige-
re possit rudenti, è tenul filo suspendere?
& salutem fragili vocabulo Forsitan com-
mittere, forsitan non ita eveniet, & inter-
ea inimicum Deo vivere, ridendo, jocan-
do, dormiendo, & sceleris sceleribus ac-
cumulando? quis haec auuit? Poteris sub-
caſe

SEGNES
Clementes
IHSYHIC
Penitenti
Confessio
Parochi

INSTRUCTIONIS POENITENTIS.

et a Iesu ducere somnos; miserere tandem animæ tuæ. Misericordia anime tua placens Deo, Eccl. 30. 24. Mitari solebat S. Thomas Angelicus Doctor, quia ratione homo ulli lethali criminis possit assentiri; sed quantum magis obstupescendum est, qui fiat, ut si in illud prolapsus sit, non quâ primum remedio adeò faciliter utatur ad resurgentem, quale est sacrae Confessionis Sacramentum, & compatisca ut jumentum in inferore suo? Ioh. 1. 17.

C A P U T X V I .

De Confessione Generali.

Duxplex instituet Christus judicium: unum particulare sub fine vite nostræ, in quo primam feret sententiam; Generale alterum die supremo mundi, ubi confirmabit sententiam antè pronuntiam. In hunc modum procedendum nobis est cum anima nostra. Ac primò quidem particulari Confessione dijudicanda erant delicta, nunquam antehac in iudicium adducta; deinde Confessione Generali, quâ confirmantur iudicata. Confessio ista quibusdam ex præcepto incumbit, alijs permittitur arbitria. Necesaria est, quoties invalida præcesserunt Confessiones; quod ex dupli capite potest evenire, sive ex parte Sacerdotis, qui calus rarius est; sive ex Poenitentis, idque frequentius contingit. Primò, quando notabilem admisit negligentiam in examinanda propria conscientia. Secundò, si ex verecundia grave aliquid reticuit peccatum, aut ex dubio, et certe ex gravioribus; ut mos est eorum, qui supprimunt silentio quasdam turpitudines, in puerili etate patratis, tamen recordentur, se ab eo tempore, quo peccarunt, ex pudore remorsum sensisse, nec operatos fuisse male, nisi in occulto, quod timerent ab alijs confisi & castigati. Argumentum hoc non leve est, veram tunc fuisse malitiam. Tertiò, Quando verum peccatorum suorum dolorem non elicuit, et si verbis ea confessus fuerit; quemadmodum accidit ordinariè, cum apud eundem Sacerdotem sit Confessio, qui peccati fuis socius: aut cum Iudeo surda ster eligitur, aut adeò modestè doctus, ut ab eo congrua atque sufficiens instrutio nequeat expectari. Quartò, quando requisitum defuit propositum non amplius peccandi, deserendi occasions, restituendi famam, fortunas, condonandi offensas: aut quando talia se executurum promisit Confessoris verbis, non animo. In his casibus tanta est necessitas faciendi Confessionem generalem ad restaurandum valorem particulatum, quanta foret obligatio, si nulla unquam præcessisset alia. Sed missa hac necessitate, optimum & saluberrimum est consilium, universam vitam sūm relegeare, atque lustrare saltem semel per Confessionem generalem, ac dein per certa intervalla temporis, velut post unius aut spatiū, vel etiam sèpius, ducto initio & proxima, conscientia suæ rationes trutinando. Fructus hujus operis est, non solum quod, cum sub unum aspectum stuantur labes omnes & maculae, major consequatur confusio & erubescens, fortiori animus compungatur aculeo, magis-